

LULEÅ KOMMUN

••• Rapport från Luppenkät 2017

åk 8 grundskolan, år 2 gymnasiet och unga 24 år

Luleå kommun

Att vara ung i
LULEÅ

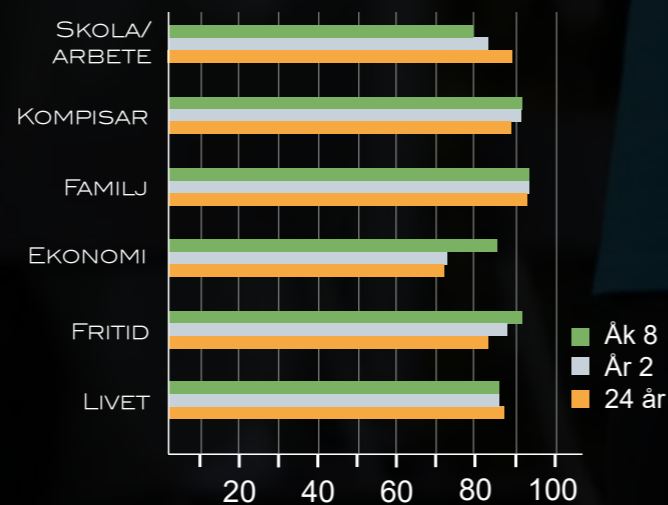

INNEHÅLL

- 4 FRITID
- 8 SKOLA
- 12 INFLYTANDE OCH POLITIK
- 16 HÄLSA OCH TRYGGHET
- 20 FRAMTID OCH ARBETE

GRAFISK DESIGN OCH TEXT:
BYRÅ SIFFRA & GRAFIK, WWW.HAKVIK.SE
OMSLAGSBILD:
LULEÅ KOMMUN
TRYCK:
TRYCKERIET LULEÅ KOMMUN
UPPLAGA:
500 EX

JAG ÄR GANSKA ELLER MYCKET NÖJD MED... (%)

Inledning

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (Lupp) innehåller frågor om ungas syn på fritid, skola, inflytande, politik, hälsa, trygghet, framtid och arbete. Enkäten riktade sig till alla unga i Luleå som hösten 2017 gick i kommunala och fristående skolor. Undersökta åldrar är elever i grundskolans årskurs 8 och gymnasiets skolår 2. Luppenkäten genomfördes även 2008 och 2014.

Undersökningen är framtagen av Myndigheten för ungdoms- och civillsamhällsfrågor (MUCF) vars uppdrag är att bland annat utveckla metoder för uppföljning av den kommunala ungdomspolitiken.

Rapporten redovisar vad unga i Luleå upplever, vad de tycker är positivt men även vad som upplevs som mindre bra. Enkäten besvarades klassvis under schemalagd lektionstid.

Motsvarande Luppenkät genomfördes vid samma tidpunkt i totalt 24 kommuner. Därför har jämförelser kunnat göras mot genomsnittet för dessa kommuner vilka är geografiskt spridda över hela landet och såväl större som mindre än Luleå.

Av de som erbjöds delta i Luleås enkät var den relativa svarsfrekvensen bland elever i grundskolans årskurs 8, 66 procent (519 svar), hos elever i gymnasieskolans skolår 2, 55 procent (488 svar) och bland unga 24 år, 22 procent (289 svar). Bortfall kan bland annat förklaras med elevers sjukdom och att deltagande i enkäten byggde på frivillighet.

Resultatet av Lupp finns lagrat och förhoppningen är att denna rapport ska fungera som en aptitretare som väcker nyfikenhet att arbeta vidare med underlaget. Det går att göra nya körningar och utveckla analysen ytterligare då det finns mängder av spännande ansatser att fördjupa sig i. Vissa delar berör i högre grad vissa verksamheter medan annat behöver hanteras gemensamt på en kommunövergripande nivå.

Syftet med rapporten är att materialet ska användas som underlag för diskussioner och samtal i olika sammanhang, därför redovisas slutsatser och analyser endast undantagsvis.

Föreliggande rapport ska även vara en del i politikernas och tjänstepersonernas beslutsunderlag i frågor som rör unga och kan även användas vid mer långsiktiga planeringar.

Den långsiktiga strategin för Luleå kommun beskrivs i "Vision Luleå 2050". Under Program A - Alla jämlika, avgörande indikatorer, s. 32 anges bland annat att Luppenkäten kommer att genomföras vart fjärde år. Detta ger goda möjligheter till uppföljningar i kommunens verksamheter.

Lenita Ericson kommunalråd
Niklas Nordström kommunalråd

"Barn och ungas åsikter är mycket viktiga för oss! Därför hoppas vi att fler unga tar möjligheten att delta i framtida LUPP-undersökningar." | Lenita och Niklas

Kommentarer och metodbeskrivning för arbetet med analysen:

Syftet med rapporten är att den ska vara så lättillgänglig som möjligt. Därför har förhållanden som inte redovisats i figurer istället visats i textavsnitt i anslutning till dessa. Det har alltså funnits bakgrundsmaterial som förtjänat uppmärksamhet trots att det inte redovisats i figurerna, dessa talar för sig själva och kommenteras endast undantagsvis. Strävan har varit att åskådliggöra ungdomars svar så tydligt som möjligt såväl

grafiskt som i kommenterande texter. I de fall då inga kommentarer getts angående skillnader mellan kön, åldersgrupper, riket eller tidigare undersökning beror detta på att svaren varit mycket lika de som redovisats i text eller figurer. På vissa av frågorna har de unga haft möjlighet att ange flera svarsalternativ varför summan av staplarna kan överstiga 100 procent.

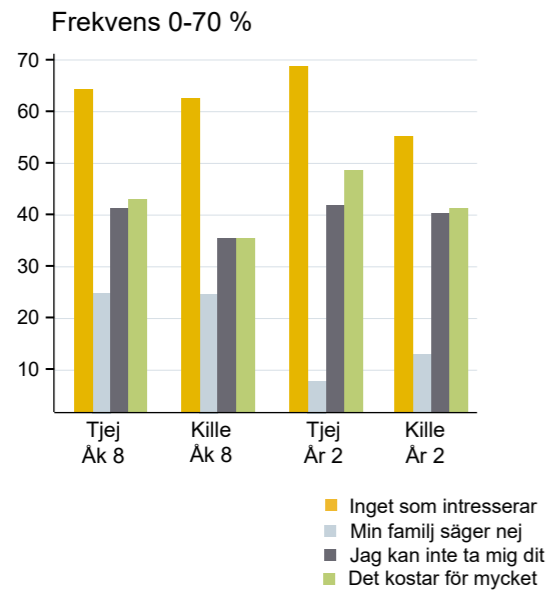
OBS! Svarsfrekvensen för unga 24 år var endast 22 procent.

Fritid

”De unga i Luleå är mycket betydelsefulla för Luleås utveckling och framtid. Därför är det viktigt att Luleå erbjuder ett brett utbud av meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. Har de unga en meningsfull fritid så påverkas deras hälsa, personliga utveckling och förståelse för omvärlden på ett positivt sätt. Aktiviteterna bidrar också till värdefulla möten mellan olika generationer, mellan unga från olika miljöer och från olika sociala grupper. Givande aktiviteter och positiva möten mellan unga och vuxna skapar en kreativ miljö där unga stärker sin framtidstro och får möjlighet att förverkliga sina drömmar.”

Kommunens översiktsplan. Vision Luleå 2050. Program A: Alla jämlika, sid 18.

Figur 1. Det finns saker att göra men ... (%)

Hinder för att utnyttja fritidsaktiviteter

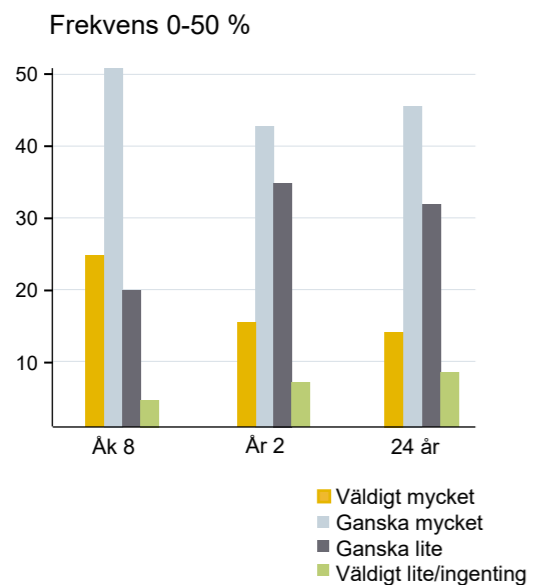
De största skillnaderna mellan årskurserna är den 14 procent högre andel i åk 8 där familjen säger nej och den fem procent högre andel i år 2 som tycker att det kostar för mycket.

På samtliga svarsalternativ är andelen tjejer, jämfört med jämngamla killar, högre. Undantaget är den lägre andel tjejer i år 2 som svarat att familjen säger nej.

Frågan fanns inte med vid Luleås senaste enkät från 2014 varför det inte är möjligt med en jämförelse.

Jämfört med genomsnittet för de 24 kommuner som deltog i Luppenkäten 2017 (riket) svarar några procent fler i åk 8 Luleå att de inte har något som intresserar dem eller att det kostar för mycket.

Figur 2. Hur mycket finns det att göra på fritiden? (%)

Sysselsättningsgrad på fritiden

Fler killar i alla tre åldersgrupper har, jämfört med tjejer, mycket att göra på sin fritid

Unga i åk 8 är den grupp som har mest att göra.

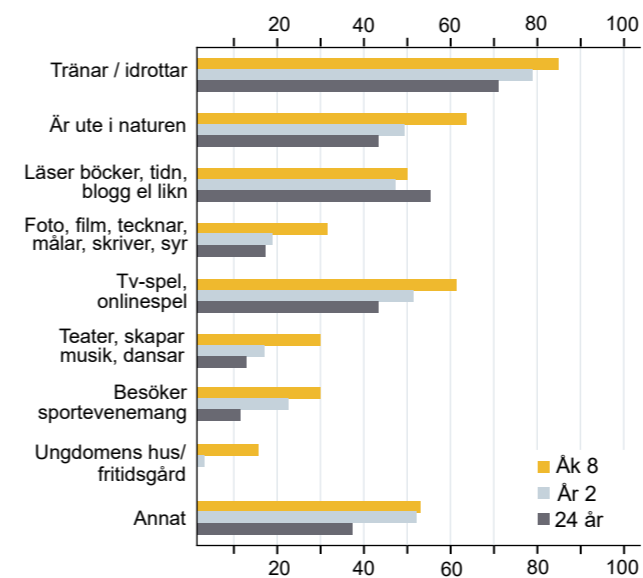
År 2014 undersöktes åk 8 och år 2 men inte unga 24 år, därför finns det inte med några jämförelser för 24-åringar i den följande rapporten.

Både tjejer och killar i åk 8 har lika mycket att göra på sin fritid som de hade 2014.

Jämfört med 2014 har en några procent lägre andel i år 2 ganska eller mycket att göra på sin fritid.

Jämfört med riket har ett par procent fler i åk 8 och fem procent färre i år 2 Luleå mycket att göra på sin fritid.

Figur 3. Jag gör följande minst en gång i veckan. (%)

Träna, vara ute i naturen, läsa, tv-spel vanligast

En stor majoritet av samtliga idrottare minst en gång i veckan. Några procent fler killar i åk 8, en lika stor andel av tjejer respektive killar i år 2 och sex procent fler killar 24 år tränar minst en gång i veckan

De som är 24 år är i större utsträckning än övriga ute i naturen och läser böcker/tidningar etc. oftare.

Att spela teater/skapa/musik/dansa är vanligare bland tjejer än hos killar.

Den största skillnaden mellan könen är de mer än dubbelt så höga andelar killar i alla tre grupper som spelar Tv- och onlinespel.

Fler killar än tjejer i åk 8 och år 2 besöker ett sportevenemang. Bland de som är 24 år är det tvärtom fler tjejer som besöker ett sportevenemang.

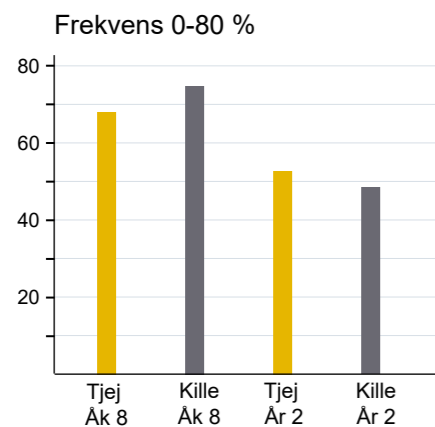
Jämfört med 2014 är en flera gånger högre andel i åk 8 och år 2 ute i naturen, betydligt fler läser/ bloggar/likn och fler besöker ett sportevenemang. Däremot är det jämfört med 2014 mindre vanligt i både åk 8 och år 2 att ägna sig åt teater/skapar musik/dansar.

Unga, åk 8 och år 2 i Luleå, svarar i stort som genomsnittet för hela riket. De skillnader som ändå finns i åk 8 är de fyra procent fler i Luleå som ägnar sig åt teater/musik/dansar, sysslar på med foto/film/etc, läser böcker/tidning/bloggar och som besöker ett sportevenemang.

Jämfört med riket är det fem procent fler år 2 i Luleå som tränar/idrottar, besöker ettidrottsevenemang och som angett "annat".

Figur 4. Är du medlem i någon förening? (%)

Drygt sex av tio är medlem i en förening

De föreningar som efterfrågades var "religiös förening eller församling, kultur- eller idrottsförening, politiskt ungdomsförbund, friluftsförening, data- eller spelförening m.m."

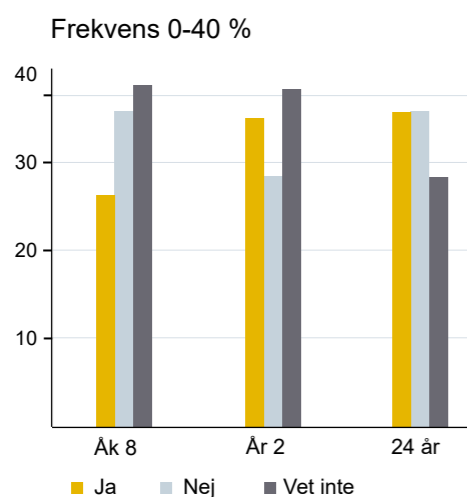
Femton procent fler i åk 8, jämfört med år 2, är medlem i en förening. I båda åldrar är sju procent fler killar jämfört med tjejer medlemmar.

Frågan ställdes inte till unga 24 år.

Jämfört med 2014 är lika många tjejer och killar i respektive ålder medlem i en förening.

Jämfört med riket är sju procent fler i båda årskurser medlem i en förening.

Figur 5. Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter? (%)

Saker att göra på sin fritid

I genomsnitt för samtliga tycker var tredje att det finns tillräckligt med fritidsaktiviteter.

Fler tjejer än killar saknar saker att göra på sin fritid.

Frågan fanns inte med 2014.

Jämfört med riket tycker en två procent lägre andel i åk 8 och marginellt fler i år 2 Luleå att det saknas fritidsaktiviteter.

Fritidsaktiviteter som jag tycker saknas (årskurs 8, grundskolan)

"Sådant som arrangeras närmre oss, mer träning och idrottsplatser tex ridhus mellan Boden och Luleå."

"Saknar saker för ungdomar som ofta är öppet."

"Jag vet inte riktigt men förr i tiden hade Måttsund ett fotbolls lag men vi har som inga aktiviteter nu men jag tränar ju nästan varje dag hockey och fotboll så hade nog aldrig hunnit med."

"Kulturella aktiviteter, utställningar, teatrar, uppvisningar som balett och vissa "komiker" på t ex Ebeneser."

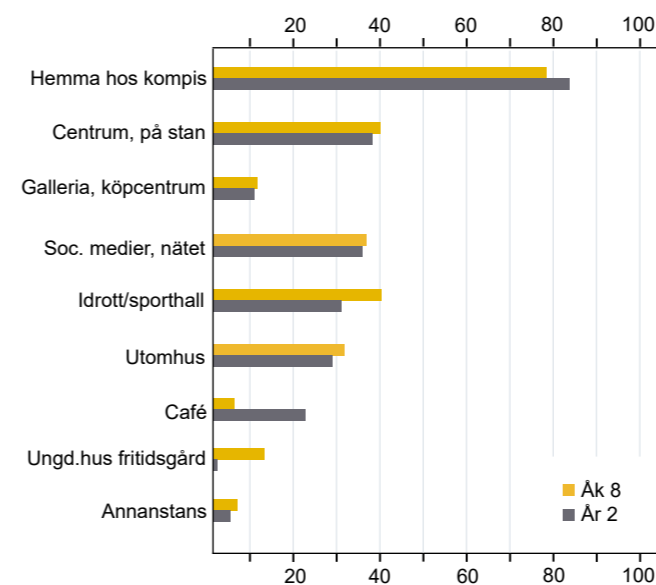
"På kvällarna finns det inget att göra. Det ända man kan göra är att gå till donken eller till varandra."

"Kunna vara ute med kompisar och göra uteaktiviteter som t ex kicka fotboll."

"Jag vet inget specifikt men det finns aldrig något att göra förutom att gå till stan typ, mer idrotts evenemang och matcher man kan kolla."

"Jag hade önskat att skolan kunde ha klubbar för t.ex musik, film mm. Jag vet att nya läroverket har haft det och man kan möta nya personer."

Figur 6. Här träffar jag mina kompisar på fritiden. (%)

Vanligast att man ses hemma hos varandra

I båda åldrar är det absolut vanligaste att man träffas hemma hos varandra.

Fler killar än tjejer i båda åldrar träffas på nätet, i en sporthall eller utomhus.

Tjejer i båda åldrar ses oftare i centrum/på stan.

Jämfört med 2014 träffas något fler i åk 8 hemma hos varandra och ungefär dubbelt så stora andelar i båda åldrar jämfört med 2014 ses i en galleria/centrum eller i en sporthall.

Jämfört med 2014 träffas fler i åk 8 och tre gånger fler i år 2 utomhus. I åk 8 ses man lite oftare än tidigare på ett café.

I åk 8 är de största skillnaderna mot riket de 7-8 procent fler som träffas i en idrotts/sporthall eller i centrum/på stan.

Fritidsaktiviteter som jag tycker saknas (skolår 2, gymnasieskolan)

"Det finns väldigt mycket att välja på när det kommer till sport eller fritidsgård. Hade velat ha något konst liknande, exempelvis målning, skriv, åka och vandra."

"De finns inget att göra och ingenstans att va så vi får va i kylan å i regnet utomhus."

"Saker man kan hitta på som tonåring som inte är för dyrt och inte för långt bort. Kanske att man startar upp en "klubb" där man får testa på olika sporter olika veckor eller lov."

"Jag kan inte komma på exakt vad men något ställe där ungdomar kan ses, inte som en fritidsgård utan något annat. Jag vet inte riktigt men tycker iallafall att det finns väldigt lite att göra med kompisar på fritiden."

"Allt möjligt, för lite festivaler, för lite aktiviteter för ungdomar i vår ålder. vi kan ej gå på fritidsgårdarna för vi är för gamla."

"Sporthallar som är öppna 24/7 som i USA så folk som vill satsa på en sport kan göra det."

"Allt möjligt. Framförallt är butikerna i Luleå väldigt begränsade och man måste beställa i princip allt."

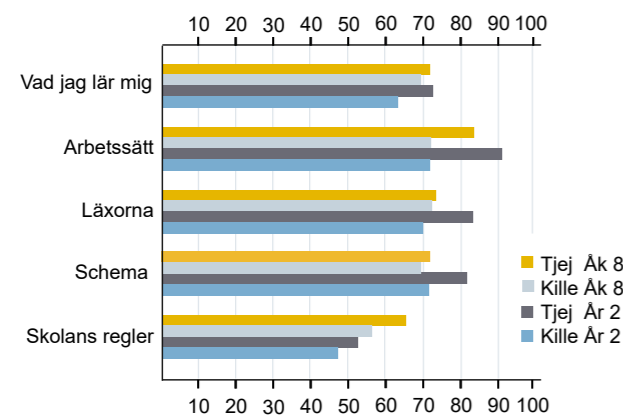

Skola

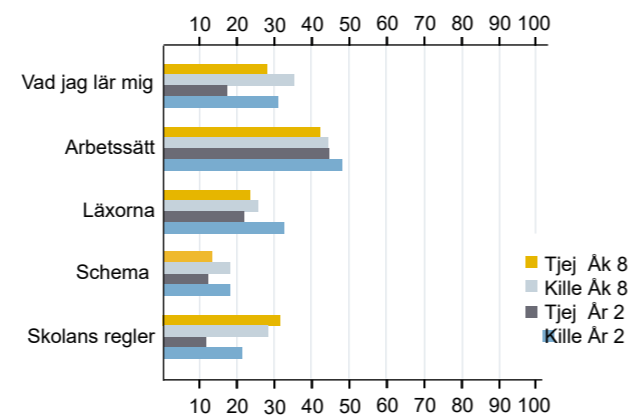
”Välutbildade unga har betydelse för samhällets utveckling. Det är viktigt att alla unga får tillräcklig stimulans för att kunna uppnå hela sin personliga och begåvningsmässiga potential. Viktiga faktorer i detta arbete är att ha höga förväntningar på barn och unga, att ge dem tillräckliga utmaningar, ge förutsättningar till delaktighet och inflytande, och att varje enskilt barn ges förutsättningar till ständig utveckling och ett livslångt lärande.”

Kommunens översiktsplan. Vision Luleå 2050. Program A: Alla jämlika, sid 30.

Figur 7. Hur mycket vill du vara med och bestämma? (%)

Figur 8. Hur mycket får du vara med och bestämma? (%)

Viljan att vara med och bestämma inom skolans olika områden är ofta mer än dubbelt så stor jämfört med hur eleverna själva bedömer sina möjligheter att vara med och påverka. Det gäller för elever i både åk 8 och år 2.

Önskan att påverka i skolan (vill)

Tjejer i båda åldrarna är mer angelägna än killar att vara med och bestämma inom skolans samtliga områden.

Genomsnitt för alla:
Vad jag lär mig 70 %,
arbetsätt 80 %,
läxor 76 %,
schema 74 % och
skolans regler 56 %.

Jämfört med 2014 svarar en lite lägre andel i båda åldrarna att de vill vara med och påverka inom just det området. Undantaget är läxor där en lika stor andel i år 2 som tidigare vill vara med och påverka.

Jämfört med riket vill lika många eller något fler i åk 8 vara med och påverka inom varje enskilt område. De största skillnaderna mot riket är de fyra procent fler i åk 8 Luleå som vill påverka läxor och skolans regler.

I år 2 är det tvärtom genomsnittet för hela riket som i lika eller något högre grad vill vara med och påverka inom samtliga områden.

Möjlighet att påverka i skolan (får)

Sju procent fler i åk 8, jämfört med år 2, anser att de får påverka vad de lär sig och tretton procent fler i åk 8 anser att de kan påverka skolans regler.

Något fler i år 2, jämfört med åk 8, tycker att de kan påverka arbetsätt, läxor och schema medan fler i åk 8 tycker att de kan påverka skolans regler.

Jämfört med 2014 anser (med ett par undantag) lägre andelar i båda åldrarna att de får vara med och påverka vad de lär sig, arbetsätt, läxor och schema. Undantagen finns i år 2 där något fler, jämfört med 2014, tycker att de kan påverka läxor och schema.

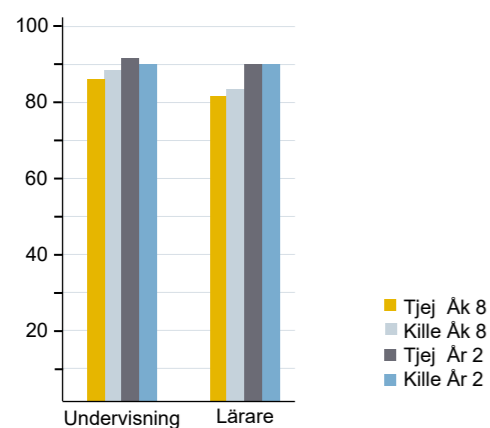
Med undantag för schema tycker något fler i åk 8 Luleå, jämfört med riket, att de kan vara med och påverka inom samtliga områden.

I år 2 är det tvärtom riket som i lika hög eller något högre grad tycker att de kan vara med och påverka. De största skillnaderna mot år 2 Luleå är att fler i riket anser att de kan påverka vad de lär sig och skolans regler.

Figur 9. Jag tycker bra om undervisning och lärare. (%)

Stor majoritet nöjda med undervisning och lärare

Som framgår av figuren är år 2, jämfört med åk 8, mer nöjda med både undervisning och lärare. Störst är skillnaden då det gäller vad man tycker om sina lärare.

Det skiljer som mest med ett par procent mellan tjejer och killar i båda årskurser till vilken grad man gillar undervisning och lärare.

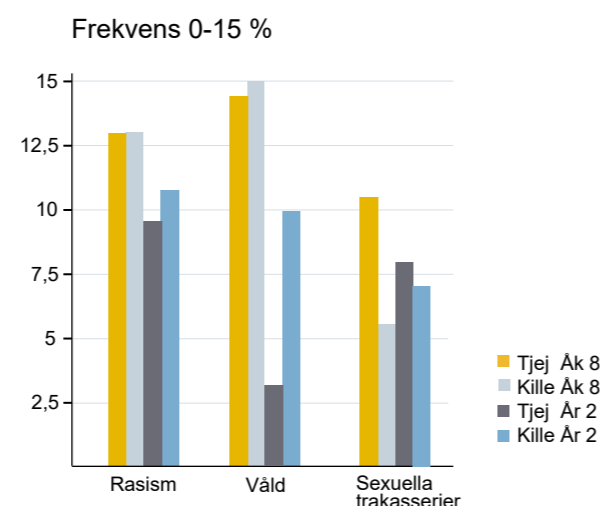
Sedan undersökningen 2014 är elva procent fler i åk 8 och sexton procent fler i år 2 positiva till undervisningen.

Även de andelar som gillar sina lärare har ökat sedan 2014. I åk 8 är ökningen tretton procent och i år 2 sexton procent.

Jämfört med riket är något fler i åk 8 nöjda med undervisning och lärare.

Lika stora andelar i år 2 och riket är nöjda med undervisning och lärare.

Figur 10. Rasism, våld, sexuella trakasserier? (%)

Våld och sextrakasserier mindre vanligt än i riket

Frågan som ställdes var om det förekom rasism, våld eller sexuella trakasserier på skolan, inte om man själv blivit utsatt för något av detta.

Genomsnitt för samtliga i båda åldrar:

11 procent anser att det förekommer rasism, 10 procent anser att det förekommer våld och 9 procent anser att det förekommer sexuella trakasserier på respektive skola.

År 2014 gällde frågan "främlingsfientlighet" istället för rasism.

Vid det tillfället ansåg nio procent i åk 8 att främlingsfientlighet förekom på skolan och 2017 ansåg tretton procent i åk 8 att rasism förekommer på skolan. Motsvarande för år 2 är en marginellt högre andel 2017.

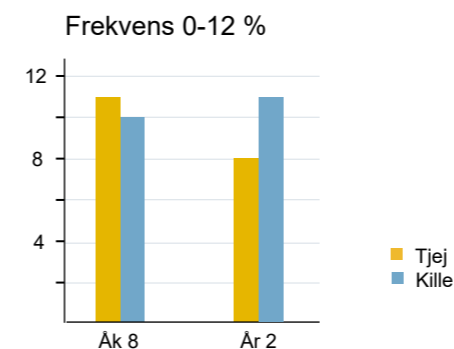
Våld på skolan är 4-5 procent vanligare i båda åldrar jämfört med hur det såg ut 2014.

Jämfört med 2014 ligger sexuella trakasserier på samma nivåer som tidigare.

Jämfört med riket är rasism, våld och sexuella trakasserier mindre vanligt både i åk 8 och år 2 i Luleå.

Den största skillnaden mot riket är den åtta procent lägre andel åk 8 i Luleå som svarar att våld förekommer på skolan.

Figur 11. Elevernas upplevelse om mobbing förekommer på skolan. (%)

Mobbing i åk 8 mindre vanligt än i riket

Figuren visar de som anser att ett påstående om mobbing förekommer på skolan "Stämmer helt eller till stor del".

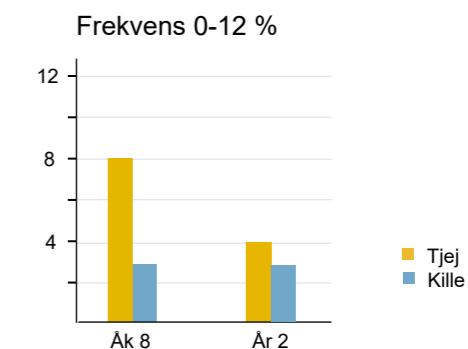
I genomsnitt för samtliga tycker var tionde att mobbing förekommer på skolan.

Sedan 2014 har mobbningen minskat med två procent i åk 8 och ökat med tre procent i år 2.

I åk 8 riket svarar sju procent fler, jämfört med åk 8 Luleå, att mobbing förekommer på skolan.

En lika stor andel i år 2 Luleå som i riket svarar att mobbing förekommer.

Figur 12. Har du blivit mobbad, trakasserad eller utfryst en längre period det senaste halvåret? (%)

Mobbing och utfrysning vanligast i skolmiljö

Att under en längre tidsperiod utsättas för mobbing eller utfrysning är i båda åldrar vanligare bland tjejer än bland killar.

Var fjärde tjej och var sjätte kille i åk 8 har blivit mobbade enstaka gånger det senaste halvåret, motsvarande för år 2 är var sjunde tjej och var åttonde kille.

Av de som besvarat enkäten svarar åtta av tio att de inte blivit mobbade alls det senaste halvåret.

Nedanstående redovisar en följdfråga till de som uppgett att de blivit mobbade:

"Var blev du mobbad eller utfryst?"

Åk 8: i skolan 73 %, på nätet 29 %, annat 13 %.

År 2: i skolan 57 %, på nätet 26 %, på träningen 18 %, annat 14 %.

Precis som i riket är skolan den plats i Luleå (båda årskurser) där mobbing är vanligast förekommande och precis som i riket är nätet den näst vanligaste platsen.

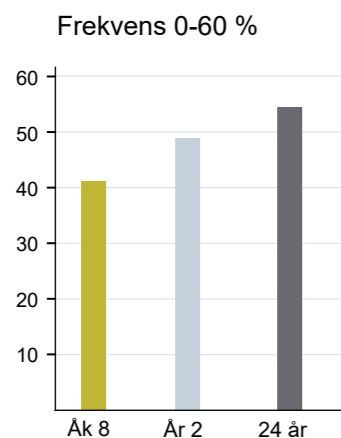
Inflytande och politik

“Unga är generellt positiva till det demokratiska systemet, men undersökningar visar att det även finns unga som ibland tvivlar på det politiska systemet. Unga röstar i mindre utsträckning än äldre i allmänna val men är i större utsträckning politiskt intresserade idag än tidigare generationer var vid samma tidpunkt i livet. Få unga känner att de har stort eller ganska stort inflytande över politiska beslut, samtidigt vill unga vara med och påverka i frågor som rör den kommun där de bor.”

Kommunens översiktsplan. Vision Luleå 2050. Program A: Alla jämlika, sid 15.

Figur 13. Jag vill vara med och påverka i Luleå kommun. (%)

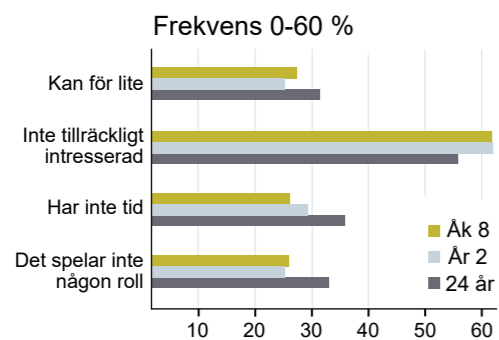
Tjejer vill påverka i högre grad än killar

Tjejer i alla tre åldersgrupper är, jämfört med killar, mer intresserade av att vara med och påverka.

Sedan den förra undersökningen 2014 har intresset i åk 8 minskat med fem procent. I år 2 vill en lika stor andel som tidigare vara med och påverka.

Jämfört med riket vill en sex procent lägre andel i åk 8 och en lika stor andel i år 2 Luleå vara med och påverka inom kommunen.

Figur 14. Varför vill du inte vara med och påverka inom kommunen? (%)

Ointresse främsta orsaken att inte vilja påverka

Frågan ställdes till de som uppgett att de inte ville vara med och påverka.

Den enskilt främsta anledningen till att inte vilja vara med och påverka är ointresse.

Fler tjejer än killar i åk 8 och 24 år anger vart och ett av de fyra alternativen.

De största skillnaderna mellan tjejer och killar i åk 8 och år 2 är de fler tjejer som tycker att de kan för lite eller som inte är tillräckligt intresserade.

I år 2 svarar fler killar än tjejer att de inte har tid och fler killar än tjejer tror inte att det skulle spela någon roll än om de försökte påverka.

Jämfört med 2014 svarar lägre andelar i åk 8 och år 2 att anledningen till att de inte vill vara med och påverka är att de tycker att de kan för lite.

De som inte är tillräckligt intresserade har blivit något fler sedan 2014.

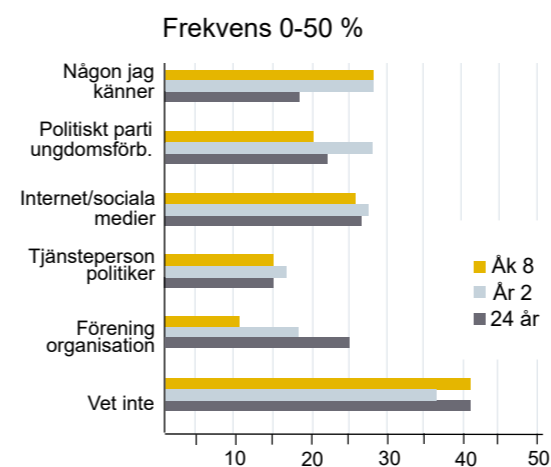
Lika stora andelar som 2014 (åk 8 och år 2) har inte tid eller tror inte att det skulle spela någon roll.

En något lägre andel, åk 8 Luleå jämfört med riket, tycker att de kan för lite.

En något högre andel, år 2 i Luleå jämfört med riket, är inte tillräckligt intresserade.

Lika stora andelar i båda årskurser som i riket anger att de inte har tid eller att det inte spelar någon roll som de främsta anledningarna till att de inte vill vara med och påverka inom kommunen.

Figur 15. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka i din kommun? (%)

Vem ska jag prata med om jag vill påverka?

Fyrtio procent av samtliga *vet inte* vem de ska vända sig till om de skulle vilja påverka inom kommunen.

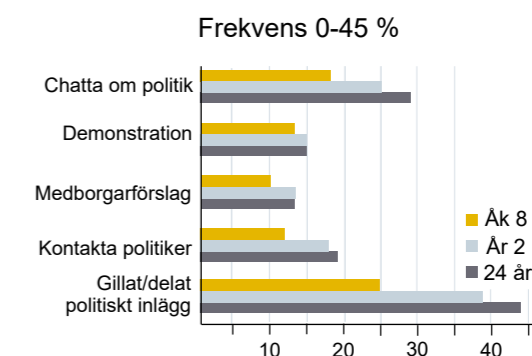
Fler tjejer än killar i alla åldrar *vet inte* var de ska vända sig för att påverka.

En skillnad mellan tjejer och killar är de 14 procent fler killar i åk 8 och tio procent fler killar i år 2 som skulle kontakta *någon de känner*.

Jämfört med 2014 skulle fler i åk 8 och år 2 kontakta någon de känner, ett politiskt parti/ungdomsförbund, internet/sociala medier eller en tjänsteperson/politiker.

Jämfört med riket skulle fler i både åk 8 och år 2 Luleå kontakta ett politiskt parti/ungdomsförbund eller försöka påverka genom internet/sociala medier.

Figur 16. Har du gjort något av följande under det senaste året eller kan du tänka dig att göra det? (%)

Så här utöver jag mitt inflytande i samhället

Figuren visar tydligt att med högre ålder ökar benägenheten att engagera sig inom samtliga områden.

I åk 8 kan fler tjejer jämfört med killar tänka sig att delta i en demonstration, chatta om politik och gilla eller dela ett politiskt inlägg.

Skillnaden mellan tjejer och killar i år 2 är att fler tjejer kan tänka sig att delta i en demonstration eller chatta om politik.

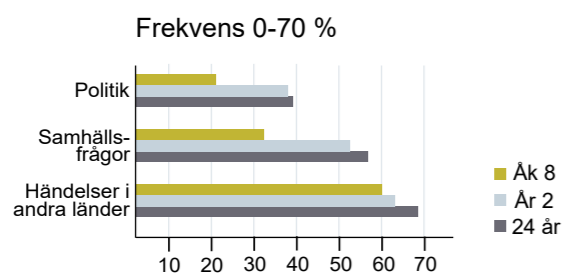
Fler killar än tjejer i år 2 kan tänka sig att kontakta en politiker.

Nitton procent fler tjejer 24 år, jämfört med killar, kan tänka sig att delta i en demonstration.

Mellan 0-3 procent fler i åk 8 riket, jämfört med åk 8 Luleå, har eller kan tänka sig att genomföra samtliga uppräknade aktioner.

År 2 i Luleå svarar som riket, undantaget är de fyra procent fler i riket som kan tänka sig att delta i en demonstration.

Figur 17. Jag är ganska eller mycket intresserad av följande. (%)

Intresse för samhälle och politik

Politik
Fler killar än tjejer i år 2 och 24 år är intresserade av politik.

Sedan 2014 har intresset minskat med 17 procent i åk 8 och med sex procent i år 2.

Jämfört med riket är intresset något lägre i åk 8 och marginellt högre i år 2.

Samhällsfrågor

Tjejer i alla tre åldrar är mer intresserade av samhällsfrågor.

Sedan 2014 har intresset minskat i åk 8 och ökat i år 2.

Jämfört med riket ett något lägre intresse i åk 8.

Händelser i andra länder

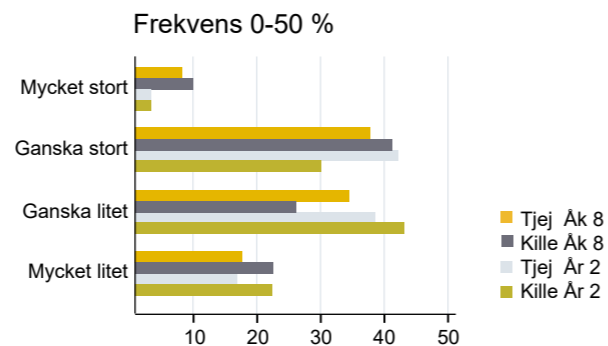
Lite fler tjejer i åk 8 är intresserade, ingen skillnad mellan könen i år 2 och marginellt fler tjejer 24 år.

Sedan 2014 har intresset för händelser i andra länder minskat något i åk 8 och är oförändrat i år 2.

Jämfört med riket är intresset några procent lägre i åk 8 och några procent högre i år 2.

Figur 18. Mitt förtroende för politiker. (%)

Tjejer åk 8 de som litar mest på politiker

Hälften av alla i åk 8 har ganska eller mycket stort förtroende för politiker.

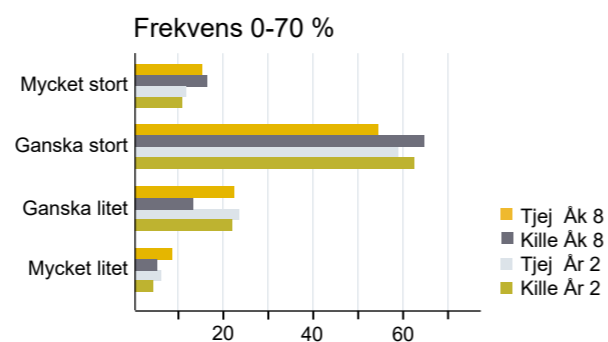
Motsvarande för år 2 är 40 procent.

I genomsnitt för samtliga i åk 8 och år 2 har 44 procent ganska eller mycket stort förtroende för politiker.

Frågan fanns inte med 2014.

Förtroendet för politiker ligger i båda årskurser på samma nivåer som genomsnittet för hela riket.

Figur 19. Mitt förtroende för vuxna i allmänhet. (%)

Fler i Luleå än i riket litar på vuxna

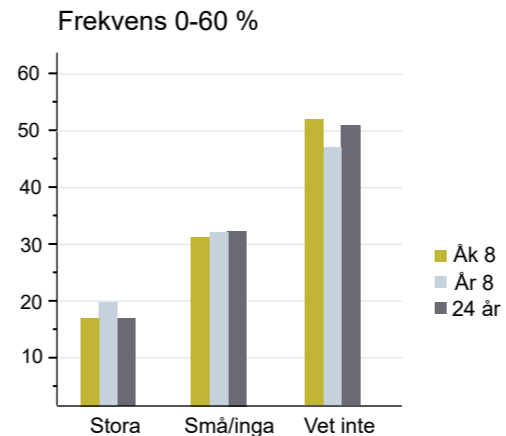
I genomsnitt för samtliga i åk 8 och år 2 har 75 procent ett ganska eller mycket stort förtroende för vuxna.

I genomsnitt för båda kön i åk 8 har 76 procent ganska eller mycket stort förtroende för vuxna. Motsvarande för år 2 är 73 procent.

Frågan fanns inte med 2014.

Jämfört med riket har några procent fler i båda årskurser i Luleå ett ganska eller mycket stort förtroende för vuxna i allmänhet.

Figur 20. Mina möjligheter att framföra åsikter till de som bestämmer i kommunen. (%)

Upplevda möjligheter att påverka

I alla tre åldrar upplever fler killar än tjejer att de har ganska eller mycket stora möjligheter att framföra sina åsikter till de som bestämmer.

Fler tjejer än killar i alla tre åldrar vet inte vilka deras möjligheter att framföra sina åsikter är.

Lika stora andelar i åk 8 och år 2 som 2014 svarar att det har ganska eller mycket stora möjligheter att framföra sina åsikter.

Jämfört med 2014 tycker tre procent fler tjejer och sex procent färre killar i åk 8 att de har stora möjligheter komma till tals med sina politiker. I år 2 svarar lika stora andelar tjejer och killar som tidigare att de har stora möjligheter till detta.

En några procent lägre andel i åk 8 och en lika stor andel i år 2, jämfört med riket, upplever att de har goda möjligheter att framföra sina åsikter till de som bestämmer inom kommunen.

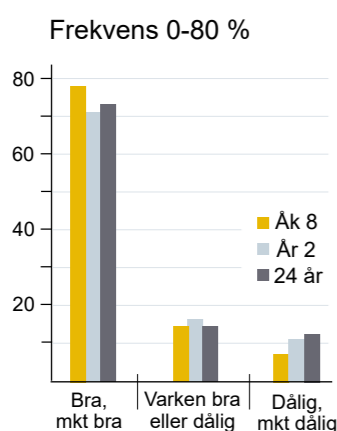
Hälsa och trygghet

”Trygga och goda uppväxtförhållanden är avgörande för barn och ungas hälsa och för folkhälsan på lång sikt. I uppväxtmiljön finns en rad faktorer som skyddar mot en ogynnsam utveckling. Exempel på skyddande faktorer är att ha goda relationer till föräldrar, att ha god relation till annan vuxen utanför familjen, att ha kamrater, att ha fritidsintressen, att ha det bra i skolan, att känna delaktighet i sitt sammanhang och positiva förväntningar från vuxna.”

Kommunens översiktsplan. Vision Luleå 2050. Program A: Alla jämlika, sid 20.

Figur 21. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

Tjejer mår sämre än killar

Sjuttiofyra procent av alla bedömer sin hälsa som bra eller mycket bra.

Jämfört med jämgamla tjejer mår tjugo procent fler killar i åk 8 och sexton procent fler killar i år 2 bra.

I 24-årsåldern mår nio procent fler tjejer än killar bra eller mycket bra.

I åk 8 svarar femton procent fler tjejer, jämfört med killar, att de varken mår bra eller dåligt.

I alla tre grupper är andelen tjejer som mår dåligt mer än dubbelt så stor som andelen killar.

Jämfört med 2014 mår en några procent lägre andel (genomsnitt för båda könen) i åk 8 och några procent fler i år 2 bra eller mycket bra.

Jämfört med 2014 mår nu elva procent färre tjejer och sju procent fler killar i åk 8 bra eller mycket bra.

Jämfört med 2014 mår en lika stor andel tjejer och sex procent fler killar i år 2 bra eller mycket bra.

De som jämfört med 2014 varken mår bra eller dåligt är tre procent fler i åk 8 och sex procent färre i år 2.

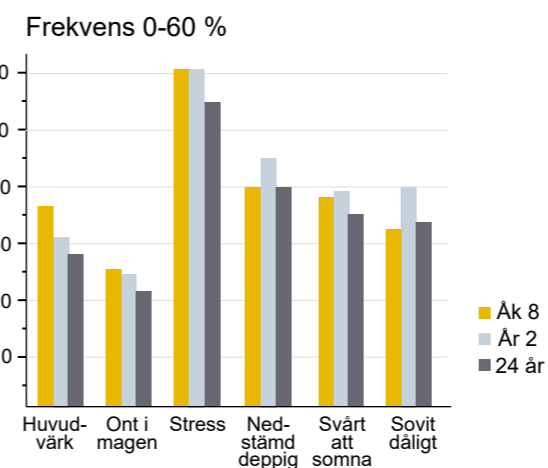
Jämfört med riket mår en lika stor andel i åk 8 och några procent fler i år 2 Luleå bra eller mycket bra.

En lika stor andel åk 8 i Luleå som i riket mår varken bra eller dåligt och några procent fler i riket än i år 2 Luleå mår varken bra eller dåligt.

Något fler i riket, jämfört med Luleå åk 8, mår dåligt eller mycket dåligt. Ingen skillnad mot riket för år 2 Luleå.

Figur 22. Jag har haft följande besvär minst en gång i veckan under det senaste halvåret. (%)

Tjejer upplever fler besvär

Tjejer i alla tre åldrar har jämfört med killar haft samtliga besvär i avsevärt högre utsträckning minst en gång i veckan. Oftast är skillnaderna mellan könen mycket stora.

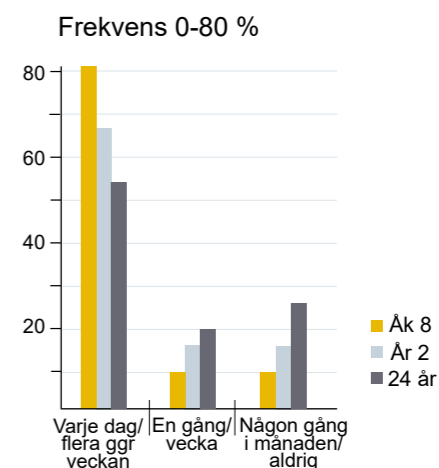
Jämfört med 2014 har fler i åk 8 haft besvär med huvudvärk, ont i magen och stress. Något lägre andelar i åk 8 har jämfört med 2014 haft svårt att somna eller sovit dåligt på natten.

Jämfört med 2014 har en lägre andel i år 2 haft huvudvärk, ont i magen, lidit av stress, haft svårt att somna eller sovit dåligt på natten.

Jämfört med riket har något lägre andelar åk 8 i Luleå haft samtliga uppräknade besvär. Undantaget är de fyra procent fler i Luleå åk 8 som haft huvudvärk.

Jämfört med riket har färre i år 2 haft huvudvärk, ont i magen, upplevt stress, varit deppiga, haft svårt för att somna eller sovit dåligt på natten.

Figur 23. Hur ofta tränar du så att du blir andfådd eller svettas? (%)

Många tränar som minst flera gånger i veckan

I alla åldrar är killar de som tränar oftast.

Jämfört med 2014 tränar nu sju procent fler i åk 8 varje dag eller flera gånger i veckan, motsvarande för år 2 är några procent fler.

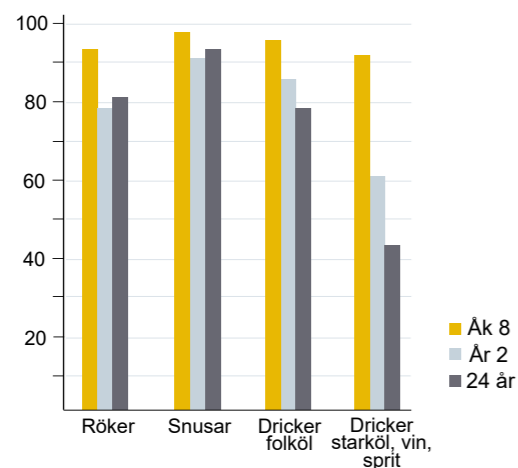
Jämfört med 2014 tränar en fem procent lägre andel i både åk 8 och år 2 bara en gång i veckan.

Lika stora andelar i åk 8 och år 2, jämfört med 2014, tränar någon gång i månaden eller aldrig.

Jämfört med riket är det vanligare i åk 8 och år 2 Luleå att träna minst flera gånger i veckan.

En lika stor andel i åk 8 Luleå som i riket och sex procent fler i år 2 än i riket tränar så sällan som någon gång i månaden eller aldrig.

Figur 24. Jag gör sällan eller aldrig följande... (%)

Nyttjande av alkohol och tobak

Jag dricker sällan/aldrig starköl, cider, vin eller sprit.

Åk 8: 90 % tjejer och 95 % killar

År 2: 64 % tjejer och 59 % killar

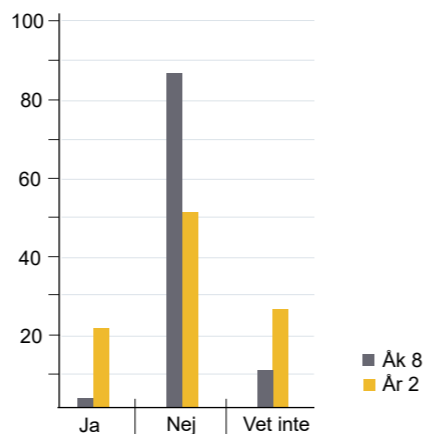
24 år: 46 % tjejer och 42 % killar

Jämfört med riket 7 % fler i år 2.

De som *aldrig* röker har sedan 2014 ökat med fyra procent i åk 8 och med 15 procent i år 2.

De andelar som *aldrig* dricker starkare alkohol har ökat sedan 2014. I åk 8 är de några procent fler och i år 2 är ökningen 24 procent.

Figur 25. Får du dricka alkohol för dina föräldrar? (%)

Föräldrars syn på ungdomars alkoholvanor

Åttiosju procent i åk 8 och hälften i år 2 får inte dricka alkohol för sina föräldrar.

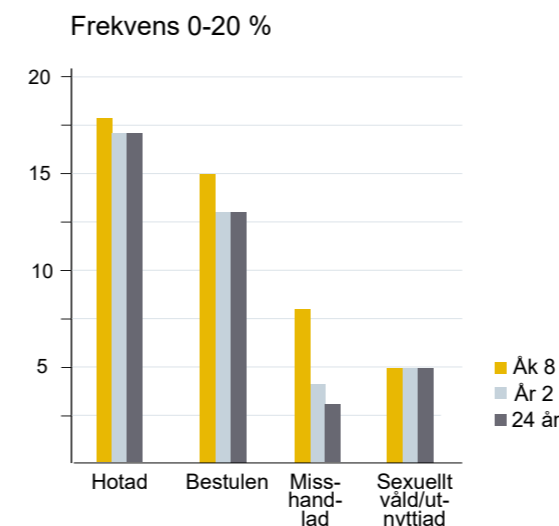
Jämfört med 2014 får en lika stor andel som tidigare i åk 8 och något färre i år 2 dricka för sina föräldrar.

I hela riket svarar en lika stor andel som i åk 8 Luleå att de får dricka alkohol för sina föräldrar.

I år 2 Luleå får en 10 procent lägre andel jämfört med riket dricka för sina föräldrar.

Något fler i åk 8 riket och något fler i år 2 Luleå vet inte om de har föräldrarnas tillåtelse att dricka alkohol.

Figur 26. Något av detta har hänt mig det senaste halvåret. (%)

Utsatthet för kriminellt beteende i vardagen

Hotade

Lika stora andelar tjejer och killar i åk 8 och 24 år har blivit hotade. I år 2 är den andel killar som, jämfört med tjejer, blivit hotade dubbelt så stor.

Bestulen

I genomsnitt för alla tre åldrar har några procent fler killar än tjejer blivit bestulna.

Misshandlad

Något fler killar än tjejer i åk 8 och år 2 har blivit utsatta för misshandel. Bland 24-åringarna är det däremot något vanligare att tjejer utsatts.

Sexuellt våld/utnyttjad

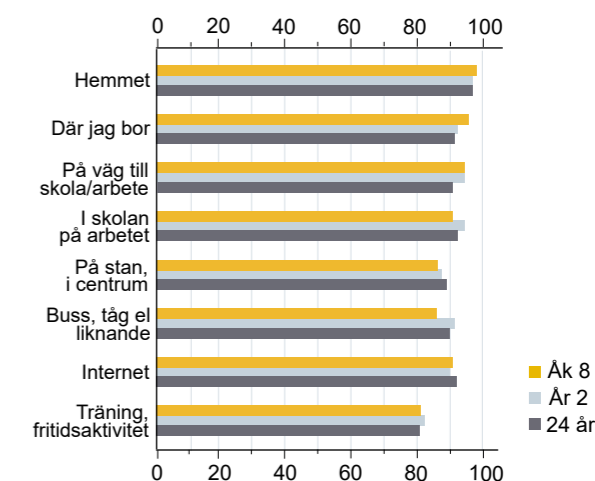
Jämfört med killar har fyra procent fler tjejer i åk 8 och år 2 samt sju procent fler tjejer 24 år utsatts för sexuellt våld/utnyttjande.

Sedan 2014 har utsattheten i båda åldrar och inom samtliga områden ökat. Ökningen inom parentes nedan.

Hotad:	åk 8 (11 %)	år 2 (10 %)
Bestulen:	åk 8 (9 %)	år 2 (5 %)
Misshandlad:	åk 8 (5 %)	år 2 (2 %)
Sexuellt våld:	åk 8 (3 %)	år 2 (2 %)

Jämfört med Luleå har fyra procent fler åk 8 i riket blivit hotade.

Figur 27. Jag känner mig alltid eller oftast trygg på följande ställen. (%)

Trygga - men inte alltid och överallt

Som framgår av figuren är det mycket små skillnader mellan de olika åldersgrupperna till vilken grad de känner sig trygga på uppräknade platser.

De skillnader som finns är mellan tjejer och killar.

I åk 8 är killar tryggare på stan, på buss/tåg/liknande och på internet.

I år 2 är killar tryggare på stan, på buss/tåg/liknande och på träningen.

Fler killar än tjejer 24 år känner sig trygga på samtliga platser utom på träningen/fritidsaktiviteten där tretton procent fler tjejer 24 år är trygga.

Jämfört med 2014 ligger tryggheten i hemmet i åk 8 på samma nivå som tidigare medan unga i år 2 känner sig något mindre trygga i hemmet.

Sedan 2014 har otryggheten i åk 8 och år 2 ökat i skolan, på stan/i centrum och på buss/tåg/liknande. Den största skillnaden jämfört med 2014 är på stan/i centrum.

Jämfört med riket skiljer det inte med mer än ett par procentenheter till vilka andelar de unga är trygga på just den platsen.

Ungefär sju procent fler i åk 8 och år 2 Luleå är, jämfört med riket, trygga inne i centrum/på stan och på buss/tåg/liknande.

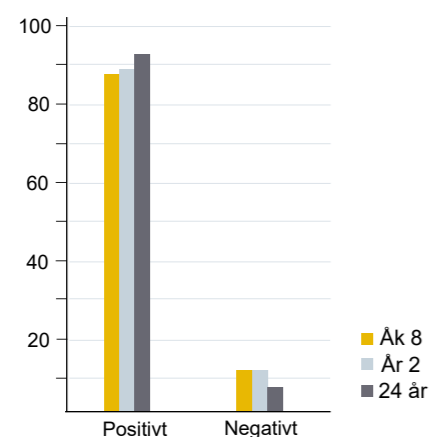

Framtid och arbete

”Kommunen har ansvar för att erbjuda medborgarna kompetensutveckling. Det handlar om utbildningar som stärker den enskildes ställning i arbetslivet och insatser som underlättar omställningar i ett föränderligt arbets- och samhällsliv. Goda utbildningsmöjligheter och en växande, varierad arbetsmarknad attraherar människor och bidrar till social och ekonomisk trygghet.”

Kommunens översiktsplan. Vision Luleå 2050. Program E: Ledande nordlig region, sid 18.

Figur 28. Hur ser du på framtiden? (%)

Framtidstro

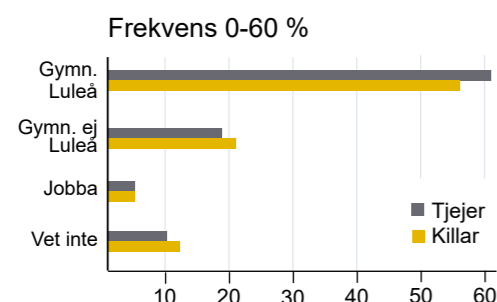
Nio av tio av samtliga som besvarat enkäten ser ljusst på framtiden, men det finns även de som är mer tveksamma till hur den kan komma att gestalta sig.

Fem procent fler killar, jämfört med tjejer i åk 8, ser ljusst på framtiden, ingen skillnad mellan könen för övriga.

Fler unga i åk 8 och år 2 ser jämfört med 2014 positivt på den egna framtiden.

En några procent lägre andel i åk 8 och år 2 i Luleå, jämfört med riket, är positiva till sin framtid.

Figur 29. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan? Åk 8. (%)

Framtidsplaner efter grundskolan

Gymnasium i Luleå

Sex av tio vill läsa vidare på ett gymnasium i Luleå, vilket är tio procent fler än 2014 och 22 procent fler än i riket.

Gymnasium i annan kommun

Var femte skulle helst vilja fortsätta sina studier i en annan kommun vilket är sju procent mindre än 2014 och 21 % mindre än riket.

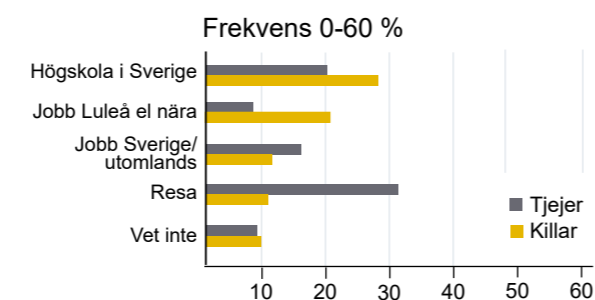
Börja jobba

Fem procent av både tjejer och killar vill helst börja jobba direkt efter grundskolan. Fyra procent mindre än 2014. Lika som riket.

Vet inte

Var tionde vet inte vad de helst skulle vilja göra efter grundskolan. Lika stor andel som 2014 och som riket.

Figur 30. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter gymnasiet? År 2. (%)

Framtidsplaner efter gymnasiet

Högskola i Sverige

Var fjärde vill studera vidare på ett universitet eller en högskola i Sverige, vilket är fyra procent fler än 2014 och lika som riket.

Jobb i Luleå eller nära

Lite mindre än var sjunde elev väljer det här alternativet. Lika som 2014 och riket.

Jobb i Sverige eller utomlands

Nästan var åttonde elev vill jobba i Sverige eller utomlands. Åtta procent lägre andel än 2014.

Var tionde tjej och var tjugonde kille skulle vilja jobba utomlands. Tre procent fler i riket vill jobba utomlands.

Resa

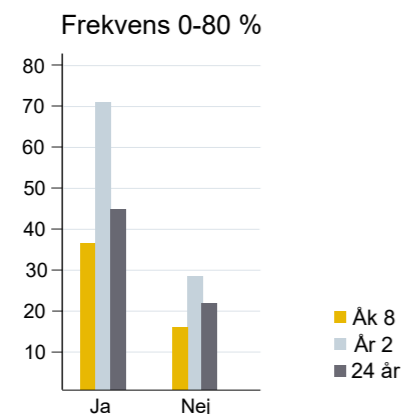
Tre gånger fler tjejer skulle vilja resa. Jämfört med riket en tre procent lägre andel i Luleå.

Vet inte

En lika stor andel som i riket vet inte vad de helst skulle vilja göra efter gymnasiet.

Figur 31. Tror du att du kommer att flytta från Luleå? (%)

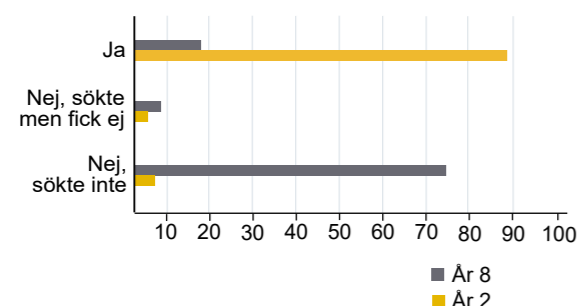
En del kommer stanna kvar, andra kanske flyttar
Frågan till de som är 24 år var om de trodde att de skulle flytta inom fem år. Till övriga angavs inte någon tidsgräns.

Tre procent fler tjejer, jämfört med killar i åk 8, tror att de kommer flytta från Luleå. I år 2 är andelen tjejer som tänker flytta 22 procent högre.

Jämfört med 2014 svarar nu en något lägre andel i åk 8 och sju procent fler i år 2 att tror att de kommer flytta från kommunen.

Jämfört med riket tänker något fler i åk 8 och en lika stor andel i år 2 stanna kvar i sin hemkommun.

Figur 32. Hade du sommarjobb i somras? (%)

Sommarjobb

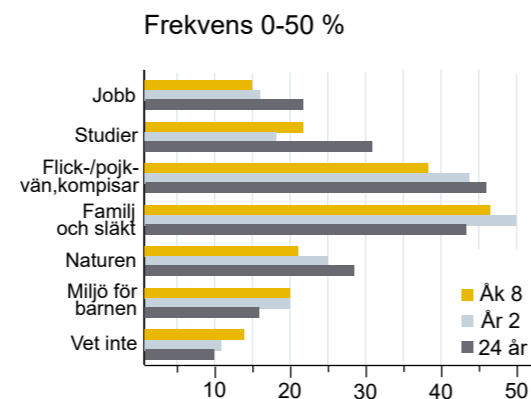
89 procent av alla i år 2 på gymnasiet som besvarade enkäten hade haft sommarjobb, jämfört med rikets 72 procent. Luleå kommun erbjuder feriejobb till den som går sista året i grundskolan eller år 1 och 2 på gymnasiet.

Som framgår av figuren är det stora skillnader mellan årskurserna i vilken utsträckning man hade ett jobb den senaste sommaren. Nästan dubbelt så många killar i åk 8 och fem procent fler killar i år 2, jämfört med tjejer, hade ett sommarjobb.

Var tionde kille och var tjugonde tjej i åk 8 och var tjugonde tjej och kille i år 2 sökte ett sommarjobb utan att lyckas hitta ett.

Något fler tjejer i åk 8 och något fler killar i år 2 sökte inte något sommarjobb.

Figur 33. Det bästa med att bo i Luleå. (%)

Olika skäl för att vilja bo kvar i Luleå

Det vanligaste skälen till att vilja bo kvar i Luleå är familjen, och kompisar/flick/pojkvän.

Ungefär lika stora andelar tjejer och killar i åk 8 har angett vart och ett av de olika alternativen. Nämnas kan att fjorton procent fler tjejer i åk 8 kan tänka sig att stanna kvar pga pojkvän/kompisar och att sex procent fler killar skulle kunna tänka sig att stanna kvar pga jobb.

I år 2 är det lite större skillnader mellan tjejer och killar då de anger orsak till att vilja bo kvar i Luleå. 15 % fler tjejer tänker stanna pga kompisar/pojkvän, 11 % fler tjejer pga närheten till naturen och 13 % fler tjejer pga miljön för barnen.

I år 2 anger 18 procent fler killar jobb och nio procent fler killar studier som skäl för att vilja bo kvar i Luleå.

Större skillnader hos de som är 24 år är en nio procent lägre andel tjejer skulle stanna pga studier och 15 procent fler tjejer som anger familj och släkt.

Det är inte möjligt med en rättvisande jämförelse mot hur frågan besvarades 2014 då den vid det tillfället hade en annorlunda utformning.

Högre andelar, åk 8 jämfört med riket, kan tänka sig att stanna pga jobb och studier, familj/släkt. Den största skillnaden i år 2 jämfört med riket är att åtta procent fler i Luleå skulle stanna kvar pga studier.

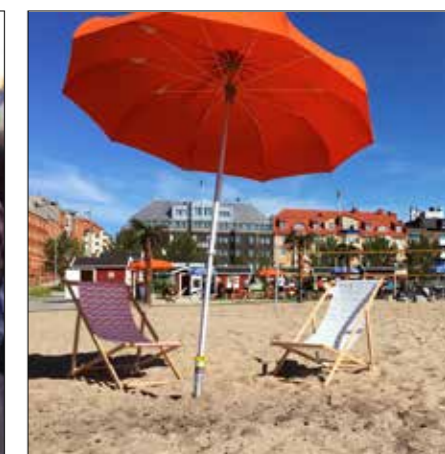
Jämfört med 2014 hade en lika stor andel i åk 8 och några procent fler i år 2 ett feriejobb.

Jämfört med 2014 hade några procent fler i åk 8 och några procent färre i år 2 inte sökt jobb i somras.

Jämfört med riket hade en lika stor andel i åk 8 och betydligt fler i år 2 Luleå ett feriejobb.

I riket sökte marginellt fler i åk 8 och sju procent fler i år 2 ett jobb i somras utan att lyckas hitta ett.

Något fler i åk 8 Luleå, jämfört med riket, sökte inte jobb i somras. Motsvarande för år 2 Luleå är tio procent fler i riket som inte sökte ett feriejobb.

ATT VARA UNG I LULEÅ

TEXT OCH LAYOUT: Byrå Siffra & Grafik • www.hakvik.se

TRYCK: Tryckeriet Luleå Kommun

Luleå Kommun • Box Box 50001 • 973 21 Luleå • www.lulea.se

LULEÅ KOMMUN